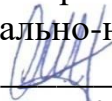

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-угорський навчально-науковий інститут
Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Українсько-угорського
навчально-наукового інституту

Олександр ШПЕНИК
25 червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методика викладання історичних дисциплін у закладах
вищої освіти**

Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А4 Середня освіта
Предметна спеціальність (Спеціалізація)(за наявності)	А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма	«Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська)»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Угорська, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «*Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти*» для здобувачів вищої освіти галузі знань *A – Освіта* спеціальності *A4 – Середня освіта* предметної спеціальності або спеціалізації (за наявності) *A4.03–Середня освіта (Історія та громадянська освіта)* освітньої програми «*Історія (мова навчання фахових дисциплін – угорська, українська)*»

Розробники: Зубанич Л. Л., к.і.н., доцент
доцент кафедри історії Угорщини та європейської інтеграції

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Історії Угорщини та європейської інтеграції протокол № 11 від «20» червня 2025 р.

Завідувач кафедри доц. Зубанич Л. Л.

Схвалено науково-методичною комісією Українсько-угорського навчально-наукового інституту протокол № 5 від «24» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Талабірчук О. Ю.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	1
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3	2
	Лекції:
	28
	Практичні (семінарські):
Вид підсумкового контролю: екзамен	20
	Лабораторні:
Форма підсумкового контролю: усна	
	Самостійна робота:
	72

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативний курс *«Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти»* є базовим для підготовки висококваліфікованих фахівців. Дисципліна викладається в Українсько-угорському навчально-науковому інституті для студентів денної та заочної форм навчання у другому семестрі 1-го року навчання у відповідності до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія).

Курс спрямований на озброєння майбутніх викладачів знанням теоретичних основ сучасної методики, ознайомлення зі специфікою навчання історичних дисциплін у вищій школі, вироблення умінь і навичок, необхідних для забезпечення високої ефективності викладання.

Метою вивчення навчальної дисципліни *«Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти»* є теоретична та методична підготовка майбутнього викладача історії до викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти, формування предметно-методичної компетентності з історичних дисциплін і навичок організації освітнього процесу з використанням сучасного дидактичного інструменту.

Завдання курсу:

- вивчення методологічних та теоретичних засад історичних дисциплін; новітніх досягнень в галузі педагогіки, методики навчання; задач і змісту сучасної історичної освіти; нормативної бази навчання історичних дисциплін у закладах вищої освіти; методів, способів, прийомів навчання предметів, інноваційних прийомів викладання; дослідження творчої спадщини методичної думки, цілісне її сприйняття;

- ознайомити здобувачів з теорією і методикою навчання історичних дисциплін, традиційними і інноваційними методами, прийомами і технологіями навчання; навчити моделювати заняття різних типів і видів, вільно добирати і оперувати методами і прийомами навчання предмету, оптимізуючи освітній процес;

- вироблення практичних умінь та навичок, необхідних для забезпечення високої ефективності навчання історичних дисциплін.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

загальні компетентності (ЗК):

Здатність до діагностування, аналізу, проектування освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти та закладах вищої освіти – **ЗК 2**.

Здатність вчитися протягом усього життя і оволодівати сучасними знаннями – **ЗК 3**.

Здатність до реалізації функцій викладача і керівника освітньої установи, закладу, працювати у команді – **ЗК 4**.

фахові компетентності (ФК):

Здатність здійснювати аналіз педагогічної діяльності вчителя, формувати власний стиль професійної діяльності – **ФК 1**.

Здатність фахово здійснювати педагогічну діяльність у закладах освіти, володіти формами і методами та інноваційними освітніми технологіями навчання – **ФК 2**.

Здатність до аналізу та використання методичної, нормативної, адміністративно-правової документації у професійній педагогічній діяльності – **ФК 3**.

Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу – **ФК 6**.

предметні компетентності (ПК):

Знати та розуміти методологію дослідження історичного процесу у світовому та національному контекстах, здатність до практичного застосування методів історичного дослідження – **ПК 1**.

Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних та професійних завдань – **ПК 2**.

Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її вплив на свідомість громадян України – **ПК 3**.

Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу – **ПК 4**.

Здатність розуміти регіональну історію як частину комплексу історії України та всесвітньої історії з метою її належного об’єктивного висвітлення – **ПК 5**.

Здатність організовувати освітній процес з вивчення історичних дисциплін у ЗЗСО та ЗВО на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практик – **ПК 6**.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі (в т.ч. англomовному), здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності – **ПК 7**.

Студенти повинні знати:

- сучасну структуру історичної освіти на Україні у закладах вищої освіти;
- програми і посібники з історії України і всесвітньої історії та інших історичних дисциплін у закладах вищої освіти;
- методи формування історичних понять і закономірностей;
- форми занять з історії, методика підготовки, методи проведення лекції, семінарів та практичних занять.

Вміти:

- аналізувати і систематизувати історичний матеріал до заняття;
- відповідно до теми вибирати форму заняття його проведення;
- методично правильно розробляти заняття;
- володіти різними методами проведення занять з історичних дисциплін;
- використовувати ефективні прийоми опитування здобувачів на заняттях з історії;
- розвивати розумові здібності здобувачів шляхом проблемних завдань і логічних задач;
- формувати у здобувачів уміння самостійної роботи з історичним матеріалом;
- вміти організувати та проводити дискусії на історичні теми.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «*Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти*» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП:

ОК 6 Методика навчання історії та громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «*Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти*» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати знання з гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін в обсязі, необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання в освітній діяльності	ПРН – 1
Володіти навиками педагогічної майстерності, враховувати сучасні тенденції розвитку освіти	ПРН – 2
Конструктивно вирішувати особистісно й професійно-значущі проблеми відповідно до загальноприйнятих морально-етичних норм та на основі гармонійного поєднання знань з історичних наук, методики їх навчання і культури педагогічного спілкування.	ПРН – 4
Вільно спілкуватися державною мовою усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.	ПРН – 6
Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.	ПРН – 7
Розуміти проблеми історичного пізнання та історичного процесу, володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, знати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфер історії й археології та викладацькій практиці.	ПРН – 10
Характеризувати існуючі в сучасному науковому просторі концепції історичного поступу українського народу, українського державотворення, порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем вітчизняної історії.	ПРН – 13
Вміти доступно, на високому науково-методичному рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до здобувачів освіти, професійної та непрофесійної спільноти.	ПРН – 14
Дотримуватись етичних норм, норм академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності та демонструвати вміння формувати її в здобувачів освіти.	ПРН – 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «*Методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти*».

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіти основами викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти на основі міждисциплінарних зв'язків	ПРН – 1

Володіти сучасними педагогічними технологіями викладання	ПРН – 2
Забезпечити гармонійне поєднання знань з історичних наук, методики їх навчання і культури педагогічного спілкування	ПРН – 4
Здатність організувати освітній процес під час викладання дисциплін історичного спрямування	ПРН – 7
Здатність забезпечити реалізацію дидактичних та специфічних принципів викладання на заняттях з дисциплін	ПРН – 14
Уміння здійснювати дослідницьку діяльність із дотриманням академічної доброчесності	ПРН – 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

усне опитування, письмові практичні роботи, написання реферату, підсумкові контрольні роботи.

Результати діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою за такими формами контролю: поточний; тематичний (за модулем), контрольний захід, підсумковий контроль.

Підсумковий контроль – виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми і практично засвоїли їх. Заплановано дві модульні контрольні роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час практично-семінарських занять, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни оцінюється за розподіленими балами практичного заняття.

Якщо студент жодного разу не відповідав на практичних (семінарських) заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Взаєморецензування планів-конспектів занять.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).

Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Форма модульного контролю: Модульний контроль (МК) проводиться два рази за семестр, відповідно до графіка навчального процесу.

Контрольні заходи модульного контролю з навчальної дисципліни проводяться під час практичних занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи модульного контролю проводяться у комбінованій формі: у вигляді тестування та письмових контрольних робіт. Вид контрольного заходу та методика урахування складових модульного контролю при визначенні оцінки за МК розробляється викладачам і затверджується кафедрою.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені заняття, захистити індивідуальні завдання, реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Студент, який з поважної причини не зміг з'явитися на модульний контроль, за дозволом декана може скласти пропущений модульний контроль з дисципліни.

Форма підсумкового семестрового контролю: студенти, які за результатами модульних контролів здобули з навчальної дисципліни не менше від встановленої мінімальної кількості

балів, атестуються із виставленням їм державної семестрової оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до шкали. Студенти, які атестовані з оцінкою «незадовільно», зобов'язані скласти семестрові екзамени. Семестрові екзамени можуть також скласти студенти, які бажають покращити оцінку, отриману за результатами модульних контролів. Оцінювання знань на екзаменах здійснюється у 100-бальній шкалі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за поточний та модульний контроль Змістовий модуль 1.

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна	Сума робота
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	12	14		

T1, T2 ... – теми

Змістовий модуль 2.

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна	Сума робота
T5	T6	T7	T8	50	100
12	12	12	14		

T1, T2 ... – теми

T1, T2 ... – теми. Самостійна робота інтегрована з аудиторною.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	50	8	50
Презентація		15		15
Конспекти занять		20		20
Моделювання фрагментів занять, творчі завдання		15		15
Модульна контрольна робота	2	50	2	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи передбачає письмові відповіді на три завдання теоретико-практичного змісту різних рівнів складності. За кожну правильну відповідь студент може отримати від 10 до 20 балів максимум: теоретичне питання – до 10 балів; практичного спрямування – до 20 балів. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90 % аудиторних занять (або відпрацювали пропущені заняття на консультаціях) і отримали не менше 60 % від можливої кількості балів за поточну роботу.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою (іспит)	Критерії знань
A	90-100	відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
B	82-89	Добре	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання
C	74-81		
D	64-73	Задовільно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, неміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.
E	60-63		
FX	35-59	Незадовільно	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
F	0-34		

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальні методичні засади організації вивчення історичних дисциплін у ЗВО

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Предмет вивчення курсу та його завдання. Зв'язок курсу з іншими науками. Нормативно-законодавча база освітньої галузі. Регіональна історія як складова історії України та всесвітньої історії. Структура системи вищої освіти в Україні. Стандарти вищої освіти та зарубіжний досвід їх формування. Методологія дослідження історичного процесу. Сучасні наукові дослідження з методики викладання історії.

Тема 2. Концепція розвитку історичної компетентності у закладах загальної середньої освіти

Сучасні підходи до реформування історичної освіти в Україні. Формування громадянської компетентності у закладах загальної середньої освіти. Державний стандарт базової середньої освіти. Типові освітні програми. Ключові та предметні компетентності. Концентри у викладанні історії. Особливості третього концентру: профільна середня освіта. Огляд фахової літератури з питання методики навчання історії у закладі загальної середньої освіти. Взаємозв'язок курсів у викладанні історичних дисциплін у закладах вищої освіти.

Тема 3. Особливості формування історичної компетентності у закладах вищої освіти. Специфіка викладання історичних дисциплін у закладі вищої освіти. Освітньо-професійні програми, їх зміст. Складові професійної компетентності. Основні принципи реалізації концепції історичної освіти у закладах вищої освіти. Особливості організації навчання історичних дисциплін в умовах кредитно-трансферної системи та його методичне забезпечення. Контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Тема 4. Процес навчання історії. Сутність процесу навчання. Викладання і навчання – основні елементи освітнього процесу. Структура історичних знань здобувачів вищої освіти. Методичні особливості викладання дисциплін історичного спрямування. Закономірності і логіка освітнього процесу. Структурні елементи процесу навчання і зв'язок між ними.

Тема 5. Закономірності навчання історії у закладах вищої освіти. Співвідношення закономірностей, принципів. Система дидактичних та специфічних принципів навчання, їх взаємозв'язок. Реалізація принципу науковості у процесі викладання історичних дисциплін. Методичні особливості роботи з фактами та історичними подіями в умовах вищої освіти.

Тема 6. Технології, методи та засоби викладання історичних дисциплін. Поняття «технології», «метод», «засіб» навчання. Класифікація методів навчання. Традиційні та інноваційні методи викладання. Роль методів навчання у формуванні творчого мислення студентів. Традиційні та інноваційні методи викладання історичних дисциплін (практичний аспект). Технологія ситуативного моделювання, алгоритм її застосування. Методика роботи з текстами, медіатекстами у закладі вищої освіти. Проблеми комп'ютеризації освітнього процесу. Технології дистанційної освіти при підготовці майбутнього вчителя історії.

Тема 7. Форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти. Сутність поняття «форми організації навчання». Форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти. Зміст історичних дисциплін та специфіка їх планування. Факультативи з історичних дисциплін. Форми організації навчання історичних дисциплін. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ». Організація консультацій та методика їх проведення.

Змістовий модуль 2. Специфіка освітнього процесу у ЗВО, методика проведення занять

Тема 8. Лекція як один з основних видів навчальних занять. Основні функції лекції. Види лекцій, їх структура. Основні вимоги до лекцій. Специфіка підготовки лекції історичних дисциплін. Нестандартні лекції, методика їх проведення. Складання плану лекції на одну із тем дисципліни історичного спрямування та її презентація. Вимоги до лектора закладу вищої освіти.

Тема 9. Методика проведення практичних (лабораторних), семінарських занять. Дидактична мета практичного заняття. Підготовка викладача до проведення практичного заняття. Традиційні та інноваційні методи навчання на практичних заняттях. Оцінювання навчальних досягнень студентів. Методика проведення лабораторних та семінарських занять. Складання плану проведення практичного заняття дисципліни історичного спрямування. Семінар, спецсемінар.

Тема 10. Виробнича (педагогічна) практика дисциплін історичного спрямування, її види у закладі вищої освіти

Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Організація практики, алгоритм її проведення. Підготовка здобувача вищої освіти до проведення практики в умовах вищої освіти. Ознайомлення із Положенням організації практик.

Тема 11. Організація самостійної роботи студентів. Роль і місце самостійної роботи у засвоєнні студентом навчального матеріалу. Методичні особливості планування самостійної роботи дисциплін історичного спрямування. Індивідуальна робота студента. Академічна доброчесність у процесі виконання самостійної роботи. Аналіз наукових публікацій з історичних дисциплін, тематичне їх спрямування. Написання рефератів, тез з історичних дисциплін

(методичні рекомендації). Методичні особливості виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти.

Тема 12. Організація наукової роботи здобувачів вищої освіти. Роль і місце наукової роботи в системі навчальної діяльності студента з історичних дисциплін. Етапи написання кваліфікаційної роботи магістра. Види наукової діяльності здобувача вищої освіти. Матеріально-методичне забезпечення наукової діяльності студентів. Студентське наукове товариство та роль викладача історії в його діяльності.

Тема 13. Організація наукового гуртка у закладі вищої освіти. Мета і завдання студентського наукового гуртка з дисциплін історичного спрямування. Організація і керівництво студентським науковим гуртком. Орієнтовна тематика гуртка. Презентація діяльності гуртка (тематика – історична).

Тема 14. Позааудиторна діяльність викладача історії у закладі вищої освіти. Види позааудиторної роботи. Організація виховних заходів історичного спрямування у закладі освіти. Формування громадянської компетентності засобами позааудиторної роботи. Розробка одного із заходів та його презентація.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання (денна)				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
I-й семестр					
Модуль 1. Загальні методичні засади організації вивчення історичних дисциплін у ЗВО					
Тема 1. Предмет і завдання курсу.	7	2	-		5
Тема 2. Концепція розвитку історичної компетентності у закладах загальної середньої освіти	7	2	-		5
Тема 3. Особливості формування історичної компетентності у закладах вищої освіти	9	2	2		5
Тема 4. Процес навчання історії	7	2	-		5
Тема 5. Закономірності навчання історії у закладах вищої освіти	9	2	2		5
Тема 6. Технології, методи та засоби викладання історичних дисциплін.	9	2	2		5
Тема 7. Форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти	9	2	2		5
Змістовий модуль 2. Специфіка освітнього процесу у ЗВО, методика проведення занять					
Тема 8. Лекція як один з основних видів навчальних занять	9	2	2		6
Тема 9. Методика проведення практичних (лабораторних), семінарських занять	9	2	2		5

Тема 10. Виробнича (педагогічна) практика дисциплін історичного спрямування, її види у закладі вищої освіти	7	2	-			5
Тема 11. Організація самостійної роботи студентів	7	2	-			5
Тема 12. Організація наукової роботи здобувачів вищої освіти	9	2	2			5
Тема 13. Організація наукового гуртка у закладі вищої освіти	8	2	-			5
Тема 14. Позааудиторна діяльність викладача історії у закладі вищої освіти.	10	2	2			6
Контрольний захід (МКР)	4	-	4			
Разом	120	28	20			72

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Структура заняття історичних дисциплін	2
2	Система дидактичних та специфічних принципів навчання, їх взаємозв'язок	2
3	Традиційні та інноваційні методи викладання історичних дисциплін (практичний аспект).	2
4	Форми організації навчання історичних дисциплін	2
5	Складання плану лекції на одну із тем дисципліни історичного спрямування.	2
6	Складання плану проведення практичного заняття дисципліни історичного спрямування	2
7	Аналіз наукових публікацій з історичних дисциплін, тематичне їх спрямування. Написання рефератів, тез з історичних дисциплін (рекомендації)	2
8	Види наукової діяльності здобувача вищої освіти. Формування громадянської компетентності засобами позааудиторної роботи	2
9	Контрольний захід (МКР)	4
Разом		20

* використання елементів неформального навчання – здобувач із запропонованих як альтернативних форм практичних занять (проходження дотичних до тем модуля онлайн курсів на платформах Прометеус, Освіторія, EdEra та ін.) може обрати 1 і за наявності сертифіката отримати кількість балів передбачених за конкретну тему

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Сучасні наукові дослідження з методики викладання історії	5
2.	Огляд фахової літератури з питання методики навчання історії у закладі загальної середньої освіти. Взаємозв'язок курсів у викладанні історичних дисциплін у закладі вищої освіти.	5

3.	Особливості організації навчання історичних дисциплін в умовах кредитно-трансферної системи та його методичне забезпечення.	5
4.	Технологія ситуативного моделювання, алгоритм її застосування у ЗВО. Методика роботи із таблицями на заняттях з історії. Складання хронологічної таблиці до однієї із тем.	5
5.	Методичні особливості роботи з фактами та історичними подіями в умовах вищої освіти	5
6.	Умови ефективного застосування засобів навчання. Проблеми комп'ютеризації освітнього процесу. Технології дистанційної освіти при підготовці майбутнього вчителя історії.	5
7.	Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ». Форми організація освітнього процесу у вищій школі. Організація консультацій та методика їх проведення.	5
8.	Складання плану лекції на одну із тем дисципліни історичного спрямування. Вимоги до лектора закладу вищої освіти.	6
9.	Семінар, спецсемінар	5
10.	Ознайомлення із Положенням організації практик	5
11.	Методичні особливості виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти.	5
12.	Студентське наукове товариство та роль викладача історії в його діяльності	5
13.	Орієнтовна тематика гуртка. Презентація діяльності гуртка (тематика – історична)	5
14.	Формування громадянської компетентності засобами позааудиторної роботи. Розробка одного із заходів та його презентація	6
	Разом	72

6.5. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Предмет вивчення курсу та його завдання. Зв'язок курсу з іншими науками.
2. Нормативно-законодавча база освітньої галузі. Поняття «академічна доброчесність».
3. Специфіка викладання історичних дисциплін у закладі вищої освіти.
4. Стандарти вищої освіти та Освітньо-професійні програми з предметної спеціальності, їх структура.
5. Державний стандарт базової середньої освіти. Типові освітні програми.
6. Ключові та предметні компетентності (історії).
7. Концентри у викладанні історії. Особливості третього концентру: профільна середня освіта.
8. Особливості формування історичної компетентності у закладах вищої освіти. Складові професійної компетентності.
9. Методичні особливості вивчення історичних дисциплін у закладі вищої освіти.
10. Система дидактичних та специфічних принципів навчання, їх взаємозв'язок.
11. Методи та засоби викладання історичних дисциплін.
12. Традиційні та інноваційні методи викладання.
13. Метод дискусії, його організація й проведення.
14. Інтерактивні методи навчання, їх методика.
15. Проєктний метод навчання, методика його організації.
16. Застосування інформаційних технологій у навчанні дисциплін історичного спрямування.
17. Методика роботи з текстами, медіатекстами на заняттях з історії.
18. Форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.
19. Особливості оцінювання досягнень здобувачів у закладах вищої освіти.

20. Робоча навчальна програма з дисципліни. Її зміст і призначення.
21. Форми залучення студентів до індивідуальної роботи.
22. Специфіка підготовки лекції історичних дисциплін.
23. Основні складові лекції та методичні вимоги до них.
24. Нестандартні лекції, методика їх проведення.
25. Методика організації й проведення практичних та семінарських занять з історії.
26. Поняття «лабораторне заняття», методика проведення.
27. Організація самостійної роботи студентів та її форми.
28. Організація педагогічної практики майбутніх фахівців.
29. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти.
30. Підготовка здобувача вищої освіти до проведення практики в умовах вищої освіти.
31. Організація та методика проведення консультацій.
32. Організація та методика проведення практичного заняття із застосуванням інноваційних методів.
33. Види навчально-пізнавальної діяльності студентів.
34. Вимоги до навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни.
35. Методичні основи організації тестової форми перевірки знань студентів у ЗВО.
36. Роль і місце наукової роботи в системі навчальної діяльності студента з історичних дисциплін.
37. Етапи написання кваліфікаційної роботи магістра.
38. Види наукової діяльності здобувача вищої освіти. Матеріально-методичне забезпечення наукової діяльності студентів.
39. Студентське наукове товариство та роль викладача історії в його діяльності.
40. Мета і завдання студентського наукового гуртка з дисциплін історичного спрямування.
41. Організація і керівництво студентським науковим гуртком. Орієнтовна тематика гуртка історичного спрямування.
42. Позааудиторна діяльність викладача історії у закладі вищої освіти. Види позааудиторної роботи.
43. Організація виховних заходів історичного спрямування у закладі освіти.
44. Формування громадянської компетентності засобами позааудиторної роботи.
45. Застосування підручника з історії на заняттях у вищій школі. Опрацювання схем, таблиць.
46. Факультативи, спецкурси і спецсемінари з історичних дисциплін.
47. Індивідуальні та групові консультації.
48. Роль самоконтролю в організації самостійної роботи студентів.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення курсу забезпечується необхідним обладнанням: проектор для перегляду презентацій у форматі MS PowerPoint, використанням комп'ютерів, історичних та контурних карт, унаочнень.

У разі дистанційного навчання – інтернет (ZOOM, Google Meet, MOODLE).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підруч. за модул.-рейтинг. системою навчання для студентів магістратури. 2-ге вид. Київ : Центр навч. л-ри, 2022. 384 с.
2. Горохівський П. І. Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі: Курс лекцій: Навчальний посібник для магістрантів денної та заочної форми навчання. Умань : ПП Жовтий О., 2012. 256 с.

3. Маринченко Г. М. Методика викладання історії в закладах вищої освіти. Навчально-методичний посібник. Миколаїв: ОЛДІ-ПЛЮС, 2022. 292 с.
4. Пометун О. І. Компетентісно орієнтована методика навчання історії в основній школі: методичний посібник. О. І. Пометун, Н. М. Гупан, В. С. Власов. К.: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 208 с.
5. Про затвердження концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти. Міністерство освіти і науки. Наказ від 30.07.2024. № 1072). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1072729-24#Text>).
6. Степанков В. С., Опря І. А. Методика викладання історичних дисциплін у ВНЗ : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 90 с

Допоміжна література

7. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
8. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#>
9. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. Міністерство освіти і науки України. Наказ. № 1093 від 02 серпня 2024 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92715/
10. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.
11. Утвердження української національної та громадянської ідентичності: монографія / К. Журба, І. Бех, С. Бойко, В. Євтушок, С. Гаряча, Л. Канішевська, І. Кучинська, С. Кучинський, О. Лісовець, І. Нестайко, Л. Павлова, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Сеньовська, С. Толочко, С. Федоренко, І. Шкільна, В. Ясько ; за заг. ред. К. Журба, О. Рейпольська. Київ : «Компрінт». 2024. 232 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

12. Гончарова Н. Методика викладання історії у вищій школі. URL: <http://lib.pnpu.edu.ua/prezentatsija-knigi/325-goncharova-n-o-metodika-vikladannja-istoriyi-u-vischij-shkoli>
13. Ukraine is here. Preserving and celebrating Ukrainian arts and culture. Details: <https://artsandculture.google.com/project/ukraine>
14. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» URL: <http://dspace.uzhnu.edu.ua:8080/jspui/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)